

[Kirkeministeren.]

paa Finansaaret og tilstilledes ikke Kirkeministeriet, men Hovedrevisoraterne, hvis Arbejde naturligvis maatte tage adskillig Tid. Ministeriet kunde derfor, naar Kirkeskatten i Februar Maaned skulde fastsættes for det følgende Aar, ikke vide, hvorledes Regnskabet for det løbende Finansaar og end ikke for det foregaaende Finansaar vilde stille sig. Loven gav alene Ministeriet Anvisning paa de fra Stiftsøvrighederne indhentede Overslag, og disse viste — som det nu, bagefter vel at mærke, kan ses — en meget stor Usikkerhed. Allerede i det første Aar lignedes der for lidt, og da Ministeriet derefter satte Ligningen i de følgende Aar i Vejret, fremkom der et ikke ubetydeligt Overskud.

For at vise Usikkerheden skal jeg anføre, at for Aarene 1921—22 til 1924—25 var Skatteudskrivningen tilsammen kun 12,5 Mill. Kr., skønt det af Stiftsøvrighederne budgetterede Underskud var 15 238 079 Kr. I Forhold til Budgetterne var Udskrivningen, af Skat saaledes 2 783 079 Kr. for lav, altsaa førend Pastor Dahl som Kirkeminister havde noget med denne Udskrivning at gøre. Men det faktiske Behov viste sig kun at være 12 029 786 Kr. Skønt der altsaa var lignet meget for lavt i Forhold til Stiftsøvrighedernes Krav, dækkedes ikke blot de tidligere Aars Underskud paa 191 371 Kr., men der blev et Overskud paa 278 843 Kr.

Da Pastor Dahl i Foraaret 1925 som Kirkeminister første Gang stod over for den Opgave at skulle fastsætte det Beløb, hvormed Landskirkeskatten skulde udskrives, var Stillingen den: Der havde i Aaret 1922—23 været udskrevet 3 Mill. Kr. i Kirkeskat, skønt det budgetterede Underskud var 3 897 000 Kr.; der havde altsaa tilsyneladende i Forhold til Budgetterne i hvert Fald været udskrevet næsten 900 000 Kr. for lidt, og disse 3 Mill. Kr.s Udskrivning havde vist sig at være ca. 10 pCt. for meget, idet Fællesfondens faktiske Underskud kun var blevet 2 773 000 Kr. Dernæst havde der i Aaret 1923—24 ligeledes været udskrevet 3 Mill. Kr., skønt det budgetterede Underskud var 3 942 000 Kr., men det virkelige Underskud blev kun 2 579 000 Kr. For disse to Aar tilsammen havde det budgetterede Underskud altsaa ligget ca. 2½ Mill. Kr. over det virkelig fremkomne Underskud, saa at det Underskud, der fremkom paa Regnskaberne, kun var ca. 2/3 af, hvad Budgetterne udviste.

Forholdene for 1924—25 forelaa ikke afklarede, da Fastsættelsen af det kom-

mende Aars Udskrivning i Foraaret 1925 fandt Sted, men det var kendt, at Udskrivningen for 1924—25 var 2½ Mill. Kr., hvilket altsaa omtrent svarer til Underskuddet for 1923—24. For at fuldstændiggøre Billedet kan jeg nævne, at der ved Udgangen af 1922—23 var en Kassebeholdning paa 538 000 Kr., der endda i 1923—24 voksede med 420 000 Kr. til i alt 958 000 Kr.

Endelig var det kendt, at det for det kommende Aar budgetterede Underskud var 3 588 000 Kr., hvilket vil sige, at det for dette Aar, som Kirkeminister Dahl skulde regne med, var 300 000 Kr. lavere end Gennemsnittet for de tre foregaaende Aar.

Ud fra alt dette, at de senest afsluttede Regnskaber viste en stadig øget Kassebeholdning, at den sidste kendte eller muligt kendte Kassebeholdning var paa næsten 1 Mill. Kr., at Budgettet nu laa 300 000 Kr. lavere end de foregaaende Aar, og at de to sidste Regnskaber viste et gennemsnitlig aarligt Underskud: 1,2 Mill. Kr. lavere end Budgettet, maa det dog vist kunne forstaas, at Kirkeminister Dahl satte Udskrivningen ned og nøjedes med en Udskrivning paa 2 Mill. Kr. imod 2,5 Mill. Kr. Aaret før.

Da Kirkeminister Dahl i Foraaret 1926 for anden Gang fastsatte Udskrivningen til 2 Mill. Kr., var Billedet ikke saa lyst. Min Forgænger har imidlertid selv udtalt sig om sine Motiver, og det ønsker jeg gerne i denne Forbindelse at citere — det findes i Landstingstidende for 1934—35, Sp. 1797. Der staar saaledes:

„Jeg gjorde alt, hvad jeg kunde for at holde Kirkeskatten nede, jeg søgte gennemført Beparelser, jeg stræbte efter at nedlægge smaa Embeder. Der blev nedsat en Kommission, som skulde tage det Spørgsmaal under Overvejelse, og efter dens Forslag mente man, der kunde spares ca. 400 000 Kr. aarlig og endda være forsvarlig Præstebetjening for Befolkningen. Saa kom Minister-skiftet i Slutningen af 1926, og disse smaa Embeder, som jeg havde ladet staa ledige for af Beparelseshensyn at kunne sammenlægge dem, blev alle sammen opslaaet ledige og besat. Ifølge den Præstelønningslov, som blev vedtaget omtrent samtidig, blev de besat med en Begyndelseslønning, som var mellem 300 og 400 Kr. større end den tidligere Begyndelsesløn. Dette siger jeg for at gøre opmærksom paa, at naar jeg holdt Kirkeskatten saa langt nede i de to Aar, da